

بررسی اثربخشی برنامه موفقیت تحصیلی بر خودپنداره تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه دوم متوسطه شهرستان بوشهر

نیلوفر علیزاده، لیلا جوکار،^{*} رضا فراشبندی، سرور خباز ثابت، نسیم شامرادی ورnamخواستی

کارشناس ارشد گروه علوم تربیتی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران

کارشناس ارشد گروه روانشناسی بالینی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران

دانشجوی دکتری گروه فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوارسگان)، اصفهان، ایران

کارشناس ارشد گروه روانشناسی بالینی، واحد بوشهر، دانشگاه آزاد اسلامی، بوشهر، ایران

کارشناس ارشد گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اصفهان (خوارسگان)، اصفهان، ایران

نویسنده‌ی مسئول: isfahan.khorasgan.phd@gmail.com

09173027186

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی برنامه موفقیت تحصیلی بر خودپنداره تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان پایه دوم متوسطه شهرستان بوشهر می‌باشد. روش تحقیق از نوع نیمه آزمایشی طرح پیش آزمون و پس آزمون با گروه کنترل می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه دانش آموزان پایه دوم متوسطه شهرستان بوشهر بودند که از بین آنها تعداد 40 نفر به عنوان نمونه پژوهش از طریق نمونه گیری خوش‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار جمع آوری اطلاعات در این تحقیق پرسشنامه‌های خودپنداره تحصیلی دلاور، سازگاری اجتماعی کیم و میانگین نوبت اول و نوبت دوم نیز به عنوان شاخص عملکرد تحصیلی در نظر گرفته شد. جهت تجزیه و تحلیل فرضیه‌های پژوهش از تحلیل کوواریانس دو متغیری یکطرفه (آنکوا) و چند متغیری یکطرفه و دو طرفه (مانکوا) استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد که آموزش برنامه موفقیت تحصیلی بر خودپنداره تحصیلی دانش آموزان موثر است. آموزش برنامه موفقیت تحصیلی بر سازگاری اجتماعی دانش آموزان موثر است. بین آموزش برنامه موفقیت تحصیلی و خودپنداره تحصیلی و سازگاری اجتماعی دانش آموزان بر حسب جنسیت تفاوت معناداری وجود دارد.

کلید واژه‌ها: برنامه موفقیت تحصیلی، خودپنداره تحصیلی، سازگاری اجتماعی، دانش آموزان.

مقدمه

موفقیت تحصیلی دانش آموزان یکی از شاخص‌های مهم در ارزشیابی آموزش و پرورش است و تمام کوشش‌ها در این نظام در واقع تلاش برای جامعه عمل پوشاندن بدین امر تلقی می‌شود. به طور اعم کل جامعه و به طور اخص نظام آموزش و پرورش نسبت به سرنوشت دانش آموزان، رشد و تکامل موفقیت آمیز آنان جایگاه آنها در جامعه علاقه مند و نگران است و انتظار دارد دانش آموزان در جوانب گوناگون، اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و توانایی‌ها و نیز در ابعاد عاطفی و شخصیتی، آن چنان که باید وضعیت و تعالی یابند (بورتون، 2015).

خودپنداری یکی از جنبه‌های مهم انسانی است که به شناسایی ویژگی‌های خود انسان پرداخته و نکات قوت و ضعف انسان را مشخص می‌نماید. با توجه به نظریه‌ی تعامل گرایی، هر فردی خود را در آئینه‌ی دیگران می‌بیند و می‌شناسد. علاوه بر ویژگی‌های ارشی و زیستی که به صورت ژنتیکی به افراد منتقل می‌شود از طریق محیط و در ارتباط با دیگران به ویژگی‌های خود پی می‌برد. خودپنداره فرد نابهنجار مانند گنجی است که در وسط آن دینامیت کار گذشته باشند. بچه‌ها از نظر انگیزه هایشان نسبت به یادگیری دو